

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

APYLINKIŲ TEISMŲ 2008 M. DARBO KRŪVIŲ ANALIZĖ

Nacionalinė teismų administracija, vadovaudamasi Nacionalinės teismų administracijos įstatymo 2 straipsnio 21 punktu, atliko apylinkių teismų 2008 metų darbo krūvių analizę.

Siekiant gauti kuo realesnius duomenis, darbo krūvis analizuotas įvairiais aspektais – atlikta bendro darbo krūvio, darbo krūvio nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas, bylų skaičiaus, tenkančio vienam teisėjo etatui, analizė. Bendras darbo krūvis parodo, kiek etaloninių bylų (baudžiamųjų, civilinių bei administracinių teisės pažeidimų) ir kitų supaprastintų procesinių dokumentų teisėjas išnagrinėja per mėnesį (į šį rodiklį įeina ir ikiteisminio tyrimo teisėjų darbo krūvis). Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas parodo, kiek apylinkės teismo teisėjas išnagrinėja etaloninių baudžiamųjų ir civilinių bylų per mėnesį. Bylų skaičius, tenkantis vienam teisėjo etatui, parodo, kiek teisme išnagrinėtų etaloninių civilinių, baudžiamųjų ir administracinių teisės pažeidimų bylų tenka vienam teisėjo etatui.

Nuo 2006 m. sausio 1 d. teisėjų darbo krūviai teismuose skaičiuojami vadovaujantis Teismų tarybos 2004 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 276 patvirtinta Teismų veiklos statistinių rodiklių skaičiavimo metodika. Pagal šią metodiką skaičiuojant teismų darbo krūvį įvertinamas ne tik išnagrinėtų bylų ir atliktų kitų procesinių veiksmų skaičius, bet ir bylų bei procesinių veiksmų sudėtingumas. Bylos (savarankiško procesinio veiksmo) sudėtingumui įvertinti naudojamas bylos sudėtingumo koeficientas. Sudėtingumo koeficientas rodo, kiek konkreti byla (savarankiškas procesinis veiksmas) yra sudėtingesnė ar paprastesnė už etaloninę bylą, kurios sudėtingumo koeficientas lygus 1. Civilinių bylų sudėtingumas priklauso nuo bylos kategorijos, pateiktų savarankiškų reikalavimų skaičiaus, dalyvaujančių byloje asmenų skaičiaus, bylos tomų skaičiaus, byloje tiesiogiai taikomų ES normų ir pan. Baudžiamųjų bylų sudėtingumas priklauso nuo bylos kategorijos, pateiktų kaltinimų skaičiaus, kaltinamųjų skaičiaus, bylos tomų skaičiaus ir pan.

Pastaruoju metu ši darbo krūvių skaičiavimo metodika susilaukė kritikos dėl galimybės nevienodai vertinti bylos sudėtingumą, taip iškreipiant teismo (teisėjo) darbo krūvį. Teisėjų tarybos nutarimu sudaryta darbo grupė rengia šios metodikos pakeitimo projektą.

2008 metais apylinkių teismų bendras darbo krūvis buvo 59,98, 2007 metais – 47,68, 2006 metais – 46,6. Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas 2008 metais buvo 38,83, 2007 metais – 33,15, 2006 metais – 32,95 (1 lentelė). Šie statistiniai duomenys rodo, kad teismų darbo krūviai 2008 metais žymiai padidėjo. **Palyginti su 2007 metais, 2008 metais apylinkių teismų bendras darbo krūvis išaugo 25,8 proc.** Viena iš darbo krūvio padidėjimo priežasčių – dėl pasikeitusio bylų žinybingumo ženkliai išaugęs administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius. Tačiau teismuose padidėjo ir baudžiamųjų, ir civilinių bylų, ir kitų atliekamų procesinių veiksmų skaičius.

1 lentelė

Metai	Bendras darbo krūvis	Pokytis, %	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas	Pokytis, %
2003	61,46	8,59	30,58	1,22
2004	70,63	14,92	36,98	20,93
2005	68,96	-2,36	31,98	-13,52
2006 (pagal naują metodiką)	46,6		32,95	
2007	47,68	2,3	33,15	1,7
2008	59,98	25,8	38,83	17,1

2008 m. didžiausias bendras darbo krūvis buvo:

1. Vilniaus m. 1 apylinkės teisme – 88,29, 2007 m. – 65,13, 2006 m. – 53,03.

2. Šiaulių m. apylinkės teisme – 83,60, 2007 m. – 61,02, 2006 m. – 52,62.
3. Radviliškio r. apylinkės teisme – 79,70, 2007 m. – 55,07, 2006 m. – 53,88.
4. Pasvalio r. apylinkės teisme – 79,67, 2007 m. – 46,86, 2006 m. – 38,55.
5. Vilniaus m. 2 apylinkės teisme – 76,38, 2007 m. – 71,53, 2006 m. – 70,17.

2007 m. į didžiausią bendrą darbo krūvį turėjusių teismų penketuką patekusių Biržų, Mažeikių rajonų bei Panevėžio m. apylinkės teismų darbo krūviai 2008 m. sumažėjo: Biržų r. apylinkės teisme – nuo 69,42 iki 68,28, Mažeikių r. apylinkės teisme – nuo 65,66 iki 64,02, o Panevėžio m. apylinkės teisme bendram darbo krūviui netgi padidėjus nuo 61,06 iki 69,16, kitų teismų darbo krūviams padidėjus daugiau, Panevėžio m. apylinkės teismas į šį penketuką nebe pateko.

Biržų rajono apylinkės teismo darbo krūvių problema buvo sprendžiama proceso įstatymų nustatyta tvarka bylas nukreipiant nagrinėti kitiems apylinkių teismams.

Mažeikių rajono apylinkės teismo darbo krūvis buvo sumažintas teisėjų skaičių padidinus nuo 7 iki 9.

Panevėžio m. apylinkės teismo darbo krūvio augimas sumažėjo užpildžius laisvus teisėjų etatus.

Vilniaus m. 1 apylinkės teismo darbo krūvis

Šio teismo vienas teisėjas išnagrinėjo 88,29 bylas bei procesinius dokumentus per mėnesį (65,59 baudžiamąsias ir civilines bylas). **Palyginti su 2007 metais, 2008 metais šio teismo bendras darbo krūvis padidėjo net 35,6 proc.** Teisme yra 40 teisėjų etatų. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbo 40 teisėjų – visi teisėjų etatai buvo užpildyti. Teismo darbo krūvis visada buvo pakankamai didelis: 2007 metais – 65,13 ir tik 2006 m. buvo kiek sumažėjęs – 53,3 bylos bei procesiniai dokumentai per mėnesį. 2008 metais padidinus teisėjų skaičių bei užpildžius laisvus teisėjų etatus kituose didesnį darbo krūvį turėjusiuose teismuose, šio teismo darbo krūvis tapo didžiausias respublikoje. Per analizuojamą laikotarpį – 2008 metus – vienam teisėjo etatui teko 648,3 baudžiamosios, civilinės ir administracinių teisės pažeidimų bylos. Teisėjų skaičiaus pasikeitimų šiame teisme 2008 metais nebuvo.

Šiaulių m. apylinkės teismo darbo krūvis

Šio teismo bendras darbo krūvis taip pat jau eilę metų yra vienas didžiausių respublikoje. Šio teismo vienas teisėjas išnagrinėja 83,6 bylas bei procesinius dokumentus per mėnesį (52,96 baudžiamąsias ir civilines bylas). 2007 m. šio teismo bendras darbo krūvis buvo 61 byla bei procesinis dokumentas per mėnesį (41,5 baudžiamoji ir civilinė byla). **Palyginti su 2007 metais, 2008 metais šio teismo bendras darbo krūvis padidėjo net 36,09 proc.**

Teisme 2008 metais dirbo 18 teisėjų. Respublikos Prezidento 2008 m. birželio 30 d. dekretu teisme buvo nustatytas 20 teisėjų skaičius. Šie etatai buvo užpildyti tik nuo 2009 m. sausio 1 d. Tikėtina, kad teisėjų skaičiaus padidinimas šiame teisme padės išspręsti labai didelio darbo krūvio problemą.

Radviliškio r. apylinkės teismo darbo krūvis

Teismo darbo krūvis jau eilę metų buvo pakankamai didelis, tačiau teismas nepatekdavo tarp didžiausią bendrą darbo krūvį turinčių teismų – 2007 metais pagal šį rodiklį buvo tryliktas. 2007 m. ir 2008 metais teismas pirmavo pagal baigtų baudžiamųjų, civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičių, tenkantį vienam teisėjo etatui – atitinkamai 615,8 ir 851,83 bylos. Teisme dirba 6 teisėjai. Laisvų teisėjų etatų nėra. Teismo bendras darbo krūvis trečias respublikoje – 79,70. Per mėnesį vienas teisėjas išnagrinėja 50,84 civilinių ir baudžiamųjų bylų. **Palyginti su 2007 metais, 2008 metais šio teismo bendras darbo krūvis padidėjo net 44,7 proc., vien administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius padidėjo 45,1 proc.**

Palyginus šio teismo darbo krūvių statistinius rodiklius su Ukmergės r. apylinkės teismo, kuriame taip pat dirba 6 teisėjai, statistiniais rodikliais, Radviliškio r. apylinkės teisme išnagrinėta dvigubai daugiau administracinių teisės pažeidimų bylų, daugiau baudžiamųjų (38 bylomis daugiau) ir civilinių bylų (751 byla daugiau).

Pasvalio r. apylinkės teismo darbo krūvis

Analizuojamu laikotarpiu šis teismas pateko tarp didžiausią bendrą darbo krūvį turinčių teismų dėl neužpildyto teisėjo etato. Teisme yra 4 teisėjų etatai, dirba – trys teisėjai. Užpildžius laisvą teisėjo etatą, problemų dėl didelio darbo krūvio šiame teisme neliktų – vienam teisėjo etatui tektų tik 472,5 bylos, t. y. beveik 2 kartus mažiau negu Radviliškio r. apylinkės teisme.

Vilniaus m. 2 apylinkės teismo darbo krūvis

Vilniaus m. 2 apylinkės teismo darbo krūvis eilę metų buvo pats didžiausias respublikoje. 2008 m. I pusmetį Respublikos Prezidento 2007 m. gegužės 9 d. dekretu Nr. 1K-959, kuris įsigaliojo 2008 m. sausio 1 d., šiame teisme nustatytas 31 teisėjo skaičius vietoje buvusių 25. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbusių teisėjų skaičius didėjo. 2008 metų pabaigoje teisme dirbo 29 teisėjai. 2008 m. vienas teisėjas išnagrino 76,38 bylas bei procesinius dokumentus per mėnesį (2007 m. – 71,53), iš jų 58,28 baudžiamąsias ir civilines bylas (2007 m. – 47,26). Nors 2008 metais teismas išliko tarp didžiausią darbo krūvį turinčių teismų, tačiau tai paaiškinama ir tuo, kad tik metų eigoje palaiapsniui buvo užpildyti laisvi teisėjų etatai. Lieka tikėtis, kad padidėjęs teisėjų skaičius padės išspręsti didelio darbo krūvio šiame teisme problemą. Tačiau statistiniai duomenys rodo, kad vienam teisėjo etatui analizuojamu laikotarpiu teko vidutiniškai 591,71 baudžiamoji, civilinė ir administracinių teisės pažeidimų byla per metus, o 2007 metais – 472,4 bylos. Nors pagal šį rodiklį teismas užima 11 vietą, nepaisant teisėjų skaičiaus padidėjimo dėl dar spartesnio darbo krūvio augimo 2008 metais vienam teisėjo etatui teko 119 bylų daugiau nei 2007 m.

2008 m. mažiausias bendras darbo krūvis buvo:

1. Širvintų r. apylinkės teisme – 37,86, 2007 m. – 31,97, 2006 m. – 46,3.
2. Palangos m. apylinkės teisme – 38,12, 2007 m. – 32,70, 2006 m. – 33,44.
3. Varėnos r. apylinkės teisme – 38,69, 2007 m. – 32,19, 2006 m. – 36,5.
4. Lazdijų r. apylinkės teisme – 41,26, 2007 m. – 32,75, 2006 m. – 38,6.
5. Šalčininkų r. apylinkės teisme – 41,81, 2007 m. – 35,10, 2006 m. – 37,81.

2008 m. apylinkių teismų bendras darbo krūvis išliko labai nevienodas – nuo 37,86 bylų Širvintų r. apylinkės teisme iki 88,29 Vilniaus m. 1 apylinkės teisme. Bendras darbo krūvis šiuose teismuose skyrėsi daugiau kaip 2 kartus. 2007 metais bendras darbo krūvis tarp teismų svyravo nuo 31,97 bylų Širvintų r. apylinkės teisme iki 71,53 Vilniaus m. 2 apylinkės teisme.

2 lentelėje mažėjančia tvarka nurodytas visų apylinkių teismų 2008 metų bendras darbo krūvis bei darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas.

2 lentelė

Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis
01	Vilniaus m. 1	88,29
07	Šiaulių m.	83,60
35	Radviliškio r.	79,70
32	Pasvalio r.	79,67
02	Vilniaus m. 2	76,38
49	Ukmergės r.	74,44
05	Kauno m.	73,83
03	Vilniaus m. 3	73,28

Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas
01	Vilniaus m. 1	65,59
02	Vilniaus m. 2	58,28
52	Vilniaus r.	55,61
05	Kauno m.	53,36
04	Vilniaus m. 4	53,12
07	Šiaulių m.	52,96
49	Ukmergės r.	52,87
35	Radviliškio r.	50,84

52	Vilniaus r.	72,45
24	Klaipėdos r.	72,39
04	Vilniaus m. 4	72,37
46	Tauragės r.	72,17
50	Utenos r.	71,06
08	Panevėžio m.	69,16
15	Biržų r.	68,28
48	Trakų r.	65,81
12	Akmenės r.	65,13
29	Mažeikių r.	64,02
25	Kretingos r.	62,68
13	Alytaus r.	62,17
14	Anykščių r.	61,77
09	Druskininkų m.	60,54
41	Šiaulių r.	59,58
23	Kelmės r.	59,25
53	Vilkaviškio r.	59,05
33	Plungės r.	58,96
45	Švenčionių r.	58,67
17	Jonavos r.	58,44
31	Pakruojo r.	57,78
42	Šilalės r.	57,73
18	Joniškio r.	57,64
26	Kupiškio r.	57,42
22	Kėdainių r.	57,16
28	Marijampolės r.	57,12
37	Rokiškio r.	56,90
19	Jurbarko r.	56,74
21	Kauno r.	56,42
06	Klaipėdos m.	55,80
34	Prienų r.	55,68
20	Kaišiadorių r.	55,00
11	Visagino m.	53,66
47	Telšių r.	53,57
16	Ignalinos r.	52,50
43	Šilutės r.	51,77
36	Raseinių r.	48,62
40	Šakių r.	45,65
30	Molėtų r.	44,65
38	Skuodo r.	43,13
54	Zarasų r.	42,98
39	Šalčininkų r.	41,81
27	Lazdijų r.	41,26
51	Varėnos r.	38,69
10	Palangos m.	38,12
44	Širvintų r.	37,86
	Apylinkių teismuose:	59,98

32	Pasvalio r.	50,70
17	Jonavos r.	49,93
03	Vilniaus m. 3	49,45
48	Trakų r.	48,10
24	Klaipėdos r.	47,79
08	Panevėžio m.	47,75
29	Mažeikių r.	46,26
25	Kretingos r.	43,75
12	Akmenės r.	42,30
15	Biržų r.	41,58
26	Kupiškio r.	41,11
20	Kaišiadorių r.	40,46
22	Kėdainių r.	39,57
46	Tauragės r.	39,39
13	Alytaus r.	38,48
21	Kauno r.	38,29
53	Vilkaviškio r.	38,17
33	Plungės r.	38,16
14	Anykščių r.	37,33
41	Šiaulių r.	37,00
28	Marijampolės r.	36,51
34	Prienų r.	36,39
50	Utenos r.	36,19
43	Šilutės r.	35,90
37	Rokiškio r.	35,77
19	Jurbarko r.	35,67
06	Klaipėdos m.	35,13
11	Visagino m.	34,47
23	Kelmės r.	34,20
36	Raseinių r.	34,18
18	Joniškio r.	33,84
31	Pakruojo r.	33,43
42	Šilalės r.	30,73
09	Druskininkų m.	30,64
47	Telšių r.	30,42
30	Molėtų r.	30,20
40	Šakių r.	30,09
16	Ignalinos r.	28,61
39	Šalčininkų r.	27,65
44	Širvintų r.	26,68
45	Švenčionių r.	26,62
10	Palangos m.	25,17
38	Skuodo r.	25,09
51	Varėnos r.	23,04
54	Zarasų r.	22,05
27	Lazdijų r.	20,22
	Apylinkių teismuose:	38,83

2007 m. apylinkių teismų bendras darbo krūvis bei darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas mažėjančia tvarka buvo išsidėstę taip:

Teismo indeksas	Teismas	Bendras darbo krūvis (mažėjančia tvarka)	Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas (mažėjančia tvarka)
02	Vilniaus m. 2	71,53	29	Mažeikių r.	54,09
15	Biržų r.	69,42	02	Vilniaus m. 2	47,26
29	Mažeikių r.	65,66	52	Vilniaus r.	45,05
01	Vilniaus m. 1	65,13	15	Biržų r.	45,02
08	Panevėžio m.	61,06	01	Vilniaus m. 1	44,73
07	Šiaulių m.	61,02	07	Šiaulių m.	41,54
05	Kauno m.	58,90	08	Panevėžio m.	41,39
46	Tauragės r.	58,71	49	Ukmergės r.	41,04
18	Joniškio r.	56,57	05	Kauno m.	40,95
50	Utenos r.	56,54	17	Jonavos r.	40,27
49	Ukmergės r.	55,50	22	Kėdainių r.	39,94
28	Marijampolės r.	55,13	35	Radviliškio r.	38,27
35	Radviliškio r.	55,07	26	Kupiškio r.	37,47
53	Vilkaviškio r.	54,53	28	Marijampolės r.	36,69
31	Pakruojo r.	53,79	24	Klaipėdos r.	36,00
52	Vilniaus r.	53,60	12	Akmenės r.	35,31
22	Kėdainių r.	52,42	21	Kauno r.	35,19
06	Klaipėdos m.	51,94	46	Tauragės r.	34,98
23	Kelmės r.	51,92	20	Kaišiadorių r.	34,96
14	Anykščių r.	49,35	48	Trakų r.	34,83
09	Druskininkų m.	49,24	43	Šilutės r.	34,34
12	Akmenės r.	48,92	18	Joniškio r.	34,22
37	Rokiškio r.	48,76	53	Vilkaviškio r.	34,12
03	Vilniaus m. 3	48,35	31	Pakruojo r.	34,07
26	Kupiškio r.	48,17	14	Anykščių r.	33,72
17	Jonavos r.	47,44	09	Druskininkų m.	32,54
13	Alytaus r.	47,40	25	Kretingos r.	31,64
32	Pasvalio r.	46,86	23	Kelmės r.	31,40
45	Švenčionių r.	46,24	50	Utenos r.	31,36
11	Visagino m.	45,87	04	Vilniaus m. 4	31,36
47	Telšių r.	45,63	06	Klaipėdos m.	31,19
42	Šilalės r.	45,34	40	Šakių r.	31,10
16	Ignalinos r.	45,01	13	Alytaus r.	30,87
24	Klaipėdos r.	43,82	32	Pasvalio r.	30,82
21	Kauno r.	43,28	37	Rokiškio r.	30,25
20	Kaišiadorių r.	42,99	34	Prienų r.	30,01
48	Trakų r.	42,86	36	Raseinių r.	29,69
40	Šakių r.	42,06	41	Šiaulių r.	29,49
43	Šilutės r.	42,02	33	Plungės r.	29,40
34	Prienų r.	41,92	11	Visagino m.	29,37
36	Raseinių r.	41,43	47	Telšių r.	29,26
19	Jurbarko r.	40,23	19	Jurbarko r.	28,88
04	Vilniaus m. 4	40,17	03	Vilniaus m. 3	28,38
25	Kretingos r.	38,44	30	Molėtų r.	28,05
41	Šiaulių r.	38,31	42	Šilalės r.	27,65
33	Plungės r.	38,11	16	Ignalinos r.	26,06
30	Molėtų r.	35,69	10	Palangos m.	25,88
39	Šalčininkų r.	35,10	39	Šalčininkų r.	25,31

54	Zarasų r.	33,96	44	Širvintų r.	24,53
38	Skuodo r.	33,47	45	Švenčionių r.	24,22
27	Lazdijų r.	32,75	51	Varėnos r.	22,27
10	Palangos m.	32,70	38	Skuodo r.	22,17
51	Varėnos r.	32,19	54	Zarasų r.	21,19
44	Širvintų r.	31,97	27	Lazdijų r.	20,55
	Apylinkių teismuose:	47,68		Apylinkių teismuose:	33,15

2008 metais didžiausias darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas buvo:

1. Vilniaus m. 1 apylinkės teisme – 65,59, 2007 m. – 44,73, 2006 m. – 33,82.
2. Vilniaus m. 2 apylinkės teisme – 58,28, 2007 m. – 47,26, 2006 m. – 60,47.
3. Vilniaus r. apylinkės teisme – 55,61, 2007 m. – 45,05, 2006 m. – 43,07.
4. Kauno m. apylinkės teisme – 53,36, 2007 m. – 40,95, 2006 m. – 42,16.
5. Vilniaus m. 4 apylinkės teisme – 53,12, 2007 m. – 31,36, 2006 m. – 33,45.

2008 m. mažiausias darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas buvo:

1. Lazdijų r. apylinkės teisme – 20,22, 2007 m. – 20,55, 2006 m. – 24,32.
2. Zarasų r. apylinkės teisme – 22,05, 2007 m. – 21,19, 2006 m. – 19,27.
4. Varėnos r. apylinkės teisme – 23,04, 2007 m. – 22,27, 2006 m. – 27,03.
2. Skuodo r. apylinkės teisme – 25,09, 2007 m. – 22,17, 2006 m. – 20,33.
5. Palangos m. apylinkės teisme – 25,17, 2007 m. – 25,88, 2006 m. – 26,28

Šie skaičiai rodo, kad darbo krūvių augimą įtakojo ne vien kai kurių administracinių teisės pažeidimų bylų žinybingumo pakeitimas. Teismuose sparčiai didėjo nagrinėjamų civilinių ir baudžiamųjų bylų skaičius. Vien Vilniaus m. 1 apylinkės teisme 2008 metais vienas teisėjas per mėnesį išnagrinėjo 25 civilinėmis ir baudžiamosiomis bylomis daugiau negu 2007 metais. **Siame teisme 2008 m. buvo išnagrinėta net 2885 civilinėmis, 134 baudžiamosiomis ir 1835 administracinių teisės pažeidimų bylomis daugiau negu 2007 metais.**

2008 m. apylinkių teismų darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas taip pat buvo vis dar labai nevienodas – jei Vilniaus m. 1 apylinkės teismo teisėjas per mėnesį išnagrinėjo 66 civilines ir baudžiamąsias bylas, tai Lazdijų, Zarasų, Varėnos rajonų apylinkių teismų teisėjas per mėnesį išnagrinėjo tik 20–23 civilines ir baudžiamąsias bylas, t. y. tris kartus mažiau. Statistiniai duomenys rodo, kad teismų darbo krūvio skirtumai nesikeičia. Pvz., 2007 m. darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas Mažeikių r. apylinkės teisme taip pat buvo beveik 3 kartus didesnis negu Lazdijų r. apylinkės teisme, o 2006 metais darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas svyravo nuo 19,27 civilinių ir baudžiamųjų bylų per mėnesį Zarasų r. apylinkės teisme iki 60,47 bylų per mėnesį Vilniaus m. 2 apylinkės teisme ir skyrėsi taip pat daugiau kaip 3 kartus.

Jau eilę metų per mėnesį išnagrinėtos 28–37 baudžiamosios ir civilinės bylos buvo laikomos optimaliu apylinkės teismo teisėjo darbo krūviu. Tiek 2006 m., tiek 2007 m. didesnis negu optimaliu laikytas apylinkės teismo teisėjo darbo krūvis buvo tik 12 teismų, o mažesnis negu optimaliu laikytas apylinkės teismo teisėjo darbo krūvis – 13 teismų. Nusistovėjęs beveik stabilus darbo krūvis nagrinėjant minimas bylas praeitais metais žymiai išaugo. Jau 26 teismuose, t. y. dvigubai daugiau, buvo didesnis negu optimaliu laikytas apylinkės teismo teisėjo darbo krūvis, o mažesnis negu optimaliu laikytas apylinkės teismo teisėjo darbo krūvis buvo tik 8 teismuose.

Sprendžiant darbo krūvio suvienodinimo klausimus gana svarbus statistinis rodiklis, parodantis teisėjų skaičius ir darbo krūvio neatitikimą konkrečiame teisme, yra bylų skaičius, tenkantis vienam teisėjo etatui.

4 lentelėje mažėjimo tvarka pateikiamas 2008 metais vienam teisėjo etatui tekęs baudžiamųjų, civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius.

4 lentelė

Teismas	Baigta baudžiamųjų bylų	Baigta civilinių bylų	Baigta administracinių teisės pažeidimų bylų	Baigtų baudžiamųjų, civilinių ir ATP bylų skaičius	Teisėjų etatų skaičius	Baigtų baudžiamųjų, civilinių ir ATP bylų skaičius, tenkantis 1 teisėjo etatui
Radviliškio r.	226	3049	1836	5111	6	851,83
Šiaulių r.	187	1863	1600	3650	5	730,00
Akmenės r.	116	1677	895	2688	4	672,00
Vilniaus m. 1	1447	18464	6021	25932	40	648,30
Klaipėdos r.	195	2158	1428	3781	6	630,17
Marijampolės r.	348	5448	2210	8006	13	615,85
Alytaus r.	426	5455	2662	8543	14	610,21
Telsių r.	171	2146	1331	3648	6	608,00
Plungės r.	203	2063	1314	3580	6	596,67
Trakų r.	212	2808	1135	4155	7	593,57
Vilniaus m. 2	890	13266	4187	18343	31	591,71
Vilkaviškio r.	198	1856	890	2944	5	588,80
Vilniaus m. 3	697	7581	4068	12346	21	587,90
Ukmergės r.	188	2298	994	3480	6	580,00
Vilniaus m. 4	144	1909	800	2853	5	570,60
Tauragės r.	285	2383	1861	4529	8	566,13
Švenčionių r.	66	1061	1121	2248	4	562,00
Rokiškio r.	171	2313	864	3348	6	558,00
Klaipėdos m.	1081	13192	5231	19504	35	557,26
Vilniaus r.	380	3967	1778	6125	11	556,82
Panevėžio m.	757	8105	3699	12561	23	546,13
Anykščių r.	125	1131	913	2169	4	542,25
Kauno m.	1821	20365	7093	29279	54	542,20
Šiaulių m.	636	7290	2830	10756	20	537,80
Kėdainių r.	360	2987	1474	4821	9	535,67
Šakių r.	97	1288	757	2142	4	535,50
Kupiškio r.	94	1009	498	1601	3	533,67
Kelmės r.	139	1084	887	2110	4	527,50
Kretingos r.	118	1520	966	2604	5	520,80
Druskininkų m.	93	1163	818	2074	4	518,50
Šilutės r.	212	2702	1193	4107	8	513,38
Pakruojo r.	135	1098	807	2040	4	510,00
Prienų r.	137	1287	581	2005	4	501,25

Utenos r.	175	2005	1321	3501	7	500,14
Šilalės r.	97	818	1068	1983	4	495,75
Mažeikių r.	210	3041	1145	4396	9	488,44
Kauno r.	280	2922	1193	4395	9	488,33
Joniškio r.	109	1002	826	1937	4	484,25
Biržų r.	123	1244	527	1894	4	473,50
Pasvalio r.	144	998	748	1890	4	472,50
Raseinių r.	152	1374	826	2352	5	470,40
Jonavos r.	255	3158	699	4112	9	456,89
Visagino m.	144	1512	617	2273	5	454,60
Šalčininkų r.	160	1336	678	2174	5	434,80
Skuodo r.	87	598	586	1271	3	423,67
Jurbarko r.	145	1146	826	2117	5	423,40
Ignalinos r.	113	903	657	1673	4	418,25
Molėtų r.	83	668	456	1207	3	402,33
Kaišiadorių r.	215	1453	713	2381	6	396,83
Širvintų r.	61	799	320	1180	3	393,33
Zarasų r.	101	832	607	1540	4	385,00
Palangos m.	87	880	546	1513	4	378,25
Varenos r.	113	1038	730	1881	5	376,20
Lazdijų r.	174	668	574	1416	4	354,00
Apylinkių teismuose:	15383	174381	80405	270169	491	

Taigi, jeigu būtų užpildyti visi apylinkių teismų teisėjų etatai, pagal šį rodiklį pirmautų šie teismai:

1. Radviliškio r. apylinkės teismas – 851,83 byla, išnagrinėta vieno teisėjo per metus.
2. Šiaulių r. apylinkės teismas – 730 bylų, išnagrinėtų vieno teisėjo per metus.
3. Akmenės r. apylinkės teismas – 672 bylos, išnagrinėtos vieno teisėjo per metus.
4. Vilniaus m. 1 apylinkės teismas – 648,30 bylos, išnagrinėtos vieno teisėjo per metus.
5. Klaipėdos r. apylinkės teismas – 630,17 bylų, išnagrinėtų vieno teisėjo per metus.

Apylinkių teismų darbo krūvių analizės duomenys leidžia teigti, kad esant tokiems darbo krūvių pokyčiams bei netolygumams tikslingiausia būtų proceso įstatymų nustatyta tvarka nukreipti bylas nagrinėti mažesni darbo krūvi turintiems teismams. Esant galimybei taip pat tikslinga būtų mažinti teisėjų skaičių mažiausią darbo krūvi turinčiuose teismuose, kuriuose nustatytas didesnis kaip 4 teisėjų skaičius, atitinkamai didinant teisėjų skaičių teismuose, kuriuose darbo krūvis didžiausias.

2008 m. darbo krūviai apygardų teismuose padidėjo (5 lentelė), o apygardų administraciniuose teismuose – sumažėjo (6 lentelė).

5 lentelė

Teismas	Darbo krūvis (I instancija)		Darbo krūvis (apeliacinė instancija)	
	2007 m.	2008 m.	2007 m.	2008 m.
Vilniaus apygardos	6,07	6,20	13,92	12,99
Kauno apygardos	5,02	6,26	10,36	10,50
Klaipėdos apygardos	6,14	6,41	9,27	9,86
Šiaulių apygardos	3,98	4,54	6,96	7,87
Panevėžio apygardos	4,09	4,00	7,59	8,36
Respublikoje:	5,06	5,48	9,62	9,92

Teismas	Darbo krūvis	
	2007 m.	2008 m.
Vilniaus apygardos administracinis	69,13	44,36
Kauno apygardos administracinis	43,53	22,30
Klaipėdos apygardos administracinis	64,08	19,75
Šiaulių apygardos administracinis	66,23	21,04
Panevėžio apygardos administracinis	42,07	18,56
Respublikoje:	57,01	25,20